

[Schmidt.]

men $\frac{2}{3}$, er det jo ganske vist lidt mere end 60 pCt. Og hvorfor skal det ikke være mere, naar man ser principielt paa det? Vi har fra Begyndelsen af sagt, at det burde ordnes efter Princippet Særforvaltning med alle dette Princip's Konsekvenser og Følger. Derfor har jeg ogsaa Lov til at sige, at naar man ordner det paa den Maade, skal der $\frac{2}{3}$ til; det kan ikke være for meget. Naar jeg tænker paa den Fremtidsplan, at det maaske en Gang skal lykkes at samle og ordne det hele paa dette Omraade, ved jeg ikke, om det maaske ikke er lovlign lidet. For De maa jo betænke, at Mindretallet dog overtager og bærer $\frac{1}{3}$ af Udgifterne ved Siden af de almindelige Skolebyrder, som de jo ogsaa bærer, tillige med alle de Realbyrder, som følger med. Det er ikke saa lidt; og det er selvfølgelig meget mere, end Mindretallet i Virkeligheden selv kan bære. Men det er jo ogsaa den almindelige Forudsætning, at Mindretallene støttes af deres Folk. Og det er nødvendigt.

Jeg ved ikke, om jeg i denne Sammenhæng skal røre ved noget, der ofte diskuteres derovre, og som maaske hindrer den gode Villie til at ordne det, som det i Grunden skulde ordnes. Det er den Tanke, at en hel Del af disse Børn, ja, de fleste af dem, kommer ud af Hjem, hvor man taler dansk Sprog, dansk Dialekt; og saa har man ikke Lyst til netop at hjælpe dem til tyske Skoler. Ja, det er dog en Grund, som man i Grunden ikke kan komme med fra dansk Side; for der er nøjagtigt det samme Forhold paa den anden Side, hvor danske Børn kommer ud af tysktalende Hjem og besøger danske Skoler. Saa den Sag har vi i Grunden ikke at diskutere her. Desuden ligger Sagen saaledes, at det ikke blot er et Fænomen fra vore Forhold her ved Grænsen, men det er noget, som findes ved andre Grænser. Vi deler mange Grænser med de slaviske Folk; og ogsaa dør er der en hel Del af disse Slaver, som har tilegnet sig tysk Kultur; men ikke saa lidt af den tyske Kultur er gaaet under i den slaviske; Sproget er heller ikke dør det afgørende for det nationale Sindelag; det maa vi vænne os til; det har vi lært netop her. Og det danske og det tyske Folk maa have lært, at her i Grænseforholdene er det ikke saaledes,

som det ellers er naturligt og almindeligt, at det nationale Sindelag og det sproglige dækker hinanden. Og det kan ikke være anderledes, hvad jo ogsaa den danske Stat absolut rent og klart har udtalt, og som ogsaa den preussiske Stat nu anerkender. Det bestemmer den enkelte; det bestemmer Forældrene. Det er godt, at vi er kommet saa vidt, og det er vi jo nu paa begge Sider. Folkene selv har god Grund til at gøre, hvad de kan, for at holde deres Medlemmer i Troskab mod den nationale Kultur, det er naturligt, men Staten skal dør holde sig tilbage. Jeg haaber derfor, at det vil være muligt ved rolig Overvejelse at komme til en rigtig Afgørelse af Spørgsmaalet om disse Privatskoler, og at man vil gaa ud over det Tilskud, der hidtil har været givet af 50 Kr. pr. Barn; jeg foreslaar i Lovforslaget et Tilskud af $\frac{2}{3}$ af Udgifterne til Lærerlønningerne. Vi staar ikke overfor hinanden som to Kontrahenter, der vil søge at slippe saa billigt fra det som muligt, vi staar overfor hinanden som to, der har samme Interesser.

Med Hensyn til et andet Omraade har jeg Indtryk af, at det vil blive vanskeligere at komme til en Overensstemmelse, det er angaaende den højere tyske Skole, det tyske Gymnasium. Alle de Meninger, jeg har hørt i Diskussionen, giver mig Indtryk af, at det Spørgsmaal ikke endnu har været modent til Løsning. Jeg nævnte før Redaktør Svensson, og det gør jeg ogsaa gerne her, fordi det er en Mand, der har vist, at han er i Stand til at se uhildet paa Spørgsmaalet. Han siger angaaende Folkeskolen: Lad os gøre det hele til Privatskoler og give dem Statsunderstøttelse, saaledes at Tyskerne kan være tilfredse med det. Men med Hensyn til den højere tyske Skole, det tyske Gymnasium, siger han: Nej, det kan vi ikke gaa med til. Jøfsen Christensen har en Gang sagt, at det kunde man godt gaa med til, naar der ellers var Grund til det, men han mener, at der ikke var Grund til det. Hr. Svensson siger, at Gymnasieskolerne er beregnet for Uddannelsen af Tjenestemænd, og Staten maa absolut selv bestemme, hvorledes den vil have sine Tjenestemænd eller Embedsmænd uddannet; de maa være lige saa rod-fæstede i dansk Kultur som en hvilken som helst anden dansk Mand, det maa være For-